

Zarządzenie nr 36/2024

Dyrektora Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu
z dnia 18 października 2024 r.

w sprawie wprowadzenia:
Standardów Ochrony Małoletnich
w Małopolskim Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jednolity – Dz.U. z 2023 r. poz. 1304, 1606 z późn. zm.) ustala się co następuje:

§ 1

Uchylam Zarządzenia nr 47/2023 z dnia 30.07.2023, nr 48/2023 z dnia 01.12.2023 r.10/2024 z dnia 01.03.2024.

§ 2

Wprowadzam **Standardy Ochrony Małoletnich w Małopolskim Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu**, które przedstawiono w Załączniku do niniejszego Zarządzenia.

§ 3

Powołuję

1. Grzegorza Wróbla do pełnienia funkcji
 - administratora konta Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym
 - oraz osoby przeprowadzającej weryfikację w w/w Rejestrze.Grzegorz Wróbel nadaje uprawnienia do przeprowadzania weryfikacji w w/w Rejestrze:
 - Andrzejowi Zarychowi – Dyrektorowi MCK SOKÓŁ,
 - Urszuli Zielińskiej – Kierownicze Działu Spraw Pracowniczych i Obsługi Kancelaryjnej,
 - Agacie Łopalewskiej,
 - Paulinie Kowalczyk.
2. Urszulę Zielińską do prowadzenia dokumentacji związanej z weryfikacją oraz pełnienia funkcji osoby przeprowadzającej weryfikację w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym;
3. Agatę Łopalewską do pełnienia funkcji osoby przeprowadzającej weryfikację w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz Koordynatorki wdrażania Standardów Ochrony Małoletnich w Małopolskim Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu;

4. Paulinę Kowalczyk do pełnienia funkcji osoby przeprowadzającej weryfikację w Rejestrze Sprawców Przepędstw na Tle Seksualnym oraz Koordynatorki wdrażania Standardów Ochrony Małoletnich w Instytucie Dziedzictwa Niematerialnego Ludów Karpaccich w Ludźmierzu oraz Galerii Sztuki JATKI w Nowym Targu – Oddziały Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ.

§ 4

Standardy Ochrony Małoletnich w Małopolskim Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu wchodzi w życie z dniem podpisania niniejszego Zarządzenia i podania ich do wiadomości Pracowników.

**Standardy Ochrony Małoletnich
w Małopolskim Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu
(dalej: SOM MCK)**

Rozdział I: Wyjaśnienie podstawowych pojęć

Dziecko = Małoletni – to każda osoba do ukończenia 18. roku życia.

Opiekun dziecka / małoletniego – to rodzic/rodzice posiadający pełnię praw rodzicielskich lub opiekun/opiekunowie prawni mający prawo do reprezentacji dziecka.

Zgoda opiekuna – oznacza zgodę osoby uprawnionej do reprezentacji dziecka, w szczególności jego przedstawiciela ustawowego (rodzica, opiekuna prawnego) lub innej osoby uprawnionej do reprezentacji na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu. W przypadku rodziców oznacza zgodę jednego z nich. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka sprawę rozstrzyga sąd.

Pracownik Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu / Pracownik MCK – osoba zatrudniona przez MCK jako Pracodawcę na podstawie umowy o pracę.

Współpracownik Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu / Współpracownik MCK – osoby którym MCK powierza działania z małoletnimi:

- osoba fizyczna zatrudniona na podstawie umowy cywilnoprawnej,
- osoba fizyczna prowadzącą jednoosobową działalność gospodarczą,
- osoba zatrudniona przez firmę/osobę fizyczną prowadzącą jednoosobową działalność gospodarczą,
- osoby współpracujące z MCK jako wolontariusze, w oparciu o zawarte między Stronami umowy.

Inny podmiot – którym MCK powierza działania z małoletnimi:

- instytucje kultury,
- stowarzyszenia,
- fundacje,
- spółki,
- organy administracji publicznej, uczelnie – umowy stażowe, umowy na praktyki.

Koordynator wdrażania Standardów Ochrony Małoletnich MCK / Koordynator SOM MCK – wdraża Standardy Ochrony Małoletnich w MCK i jest pierwszym punktem kontaktu dla Pracowników MCK i Współpracowników MCK. To osoba, której obowiązki definiują art. 22c.1.3), 4), 5), 7) zmienionej ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochrony małoletnich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304, 1606 z późn. zm.).

Krzywdzenie – to każde zamierzone lub niezamierzone działanie, lub zaniechanie działania, przez osobę, organizację, instytucję lub społeczeństwo, których rezultat narusza prawa i swobody małoletnich lub zakłóca ich rozwój. Jest pojęciem szerszym od przestępstwa. Może mieć formę przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej oraz zaniedbania. Często występuje jako złożenie tych form. Skrócony opis symptomów krzywdzenia małoletnich stanowi **Załącznik nr 1**.

Przestępstwo na szkodę małoletniego to pojęcie niezwykle szerokie. Przestępstwo może być popełnione przez osobę dorosłą lub rówieśnika (inną osobę małoletnią). Najczęściej w kontekście przestępczości na szkodę małoletnich wyróżnia się przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przeciwko rodzinie i opiece, przeciwko czci i nietykalności cielesnej oraz przestępstwa przeciwko wolności.

Ustawa PZPNTS – ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o *przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich* (tekst jednolity – Dz.U. z 2023 r. poz. 1304, 1606 z późn. zm.).

RSPTS – skrót: Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.

KRK – skrót: Krajowy Rejestr Karny.

MCK – Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu.

Rozdział II: Cele Standardów Ochrony Małoletnich MCK

1. *Standardy Ochrony Małoletnich MCK* prezentują ramowe zasady i wytyczne, które mają na celu:
 - a) uwrażliwienie wszystkich Pracowników MCK, Współpracowników MCK i inne podmioty na wagę podejmowania działań zmierzających do ochrony małoletnich przed krzywdzeniem;
 - b) wskazanie zakresu odpowiedzialności Pracowników MCK, Współpracowników MCK i inne podmioty za bezpieczeństwo małoletnich;
 - c) określenie jasnych kryteriów i sposób postępowania w procesie sprawdzania i weryfikacji Pracowników MCK, Współpracowników MCK i inne podmioty zgodnie z obowiązującymi przepisami wymogami Ustawy PZPNTS i obowiązującymi w tym zakresie przepisami;
 - d) określenie zrozumiałych dla wszystkich Pracowników MCK, Współpracowników MCK i inne podmioty, sposobów podejmowanie adekwatnej interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich i/lub bezpośredniego zagrożenia ich zdrowia i życia;
 - e) określenie działań edukacyjnych, profilaktycznych i interwencyjnych mających na celu zapewnienie małoletnim bezpieczeństwa,
 - f) rozwijanie kultury pracy opartej na prawach dziecka i ciągłym uczeniu się.
2. Znajomość i praktyczne stosowanie SOM MCK jest obowiązkiem Pracowników MCK. Wszyscy zobowiązujemy się do przestrzegania zasad w nich zawartych.
3. **Współpracownikom MCK oraz innym podmiotom działającym na zamówienie / zlecenie / umowy o współpracy/umowy o wolontariacie w obszarach statutowych**

MCK związanych w szczególności z edukacją małoletnich i realizacją zainteresowań małoletnich zostaną udostępnione SOM MCK, i zobowiązani zostaną do przestrzegania zasad w nim zawartych.

Rozdział III: Procedura weryfikacji osób w RSPTS.

1. Procedurze weryfikacji podlegają osoby zatrudniane w MCK lub mające zostać dopuszczone do prowadzenia działalności związanej z edukacją czy prowadzeniem zajęć z dziećmi w MCK SOKÓŁ na podstawie umowy o świadczenie usług lub dzieło, lub innej. Osoby te przekazują dane niezbędne do weryfikacji w RSPTS.
2. Weryfikacja osób odbywa się za pośrednictwem strony Ministerstwa Sprawiedliwości (<https://rps.ms.gov.pl/pl-PL/Public#/>).
3. Ponowna weryfikacja informacji o osobie sprawdzonej, winna nastąpić za każdym razem, gdy zawierana jest umowa na kolejny okres realizacji zadania/zlecenia itp.
4. Pracownicy, powołani do funkcji osób weryfikujących, otrzymują na wskazany przez siebie adres poczty elektronicznej, link aktywacyjny, za pośrednictwem którego ustawiają hasło służące do uwierzytelniania na koncie instytucjonalnym MCK. Aktywacji muszą dokonać w terminie 5 dni od przesłania linku aktywacyjnego. Po upływie tego terminu, uzyskanie dostępu do konta instytucjonalnego MCK wymaga ponownego zarejestrowania pracownika przez administratora konta.
5. Pracownicy, powołani do funkcji osób weryfikujących, otrzymują w ramach konta instytucjonalnego MCK status pełnomocnika, potwierdzony stosownym pełnomocnictwem. Pełnomocnictwo generuje z rejestru i przekazuje Dyrektorowi do podpisu administratora konta instytucjonalnego MCK.
6. Wskazani pracownicy generują za pośrednictwem konta instytucjonalnego MCK pytania do rejestru dotyczące osób, o których mowa w punkcie 1.
7. Pytanie do rejestru należy opatrzyć podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP lub podpisem elektronicznym. Pełnomocnicy powinni w pierwszej kolejności założyć sobie profil zaufany ePUAP.
8. Uzyskanie informacji z rejestru jest możliwe tylko i wyłącznie jeżeli dane osoby podpisujące pytanie są zgodne z danymi zawartymi w profilu zaufanym ePUAP lub danymi zawartymi w kwalifikowanych podpisach elektronicznych (imiona, nazwisko, PESEL).
9. Osoba podlegająca weryfikacji składa oświadczenie stanowiące **Załącznik nr 2**.
10. Potwierdzenie weryfikacji z Rejestru winno być wydrukowane i załączone do akt (dokumentów) osoby, której dotyczą oraz przechowywane zgodnie z właściwymi przepisami zgodnie z **Załącznikiem nr 3**.
11. Instrukcję weryfikacji w RSPTS określa **Załącznik nr 4**.

Rozdział IV: Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników i podejmowania współpracy w zakresie działań z małoletnimi.

Rozdział określa obowiązki MCK jako pracodawcy = podmiotu organizującego działania z małoletnimi, w zakresie weryfikacji zdolności Pracowników MCK i Współpracowników MCK do wykonywania pracy z małoletnimi.

1. MCK dokłada wszelkich starań, by zatrudniać Pracowników MCK, Współpracowników MCK oraz inne podmioty posiadających odpowiednie kwalifikacje i kompetencje, którzy podzielają wartości chronione niniejszymi *Standardami Ochrony Małoletnich MCK*, a w szczególności prawo małoletniego do ochrony przed krzywdzeniem.
2. W MCK dokonujemy sprawdzenia i weryfikacji Pracowników MCK, Współpracowników MCK oraz inne podmioty, zgodnie z Rozdziałem III.
3. Zasady postępowania w przypadku podejmowania działań związanych z edukacją małoletnich i rozwojem małoletnich w MCK:

3.1. Rekrutacja pracownika na podstawie umowy o pracę w MCK obejmuje poniższe działania zgodne z przyjętymi w SOM MCK zasadami:

3.1.1. **W ogłoszeniu o pracę MCK** podaje informacje o:

- obowiązujących u pracodawcy Standardach Ochrony Małoletnich MCK (podawany jest link do obowiązującego dokumentu lub informacja na jakiej stronie WWW jest on dostępny), i obowiązku weryfikacji przez MCK nowo zatrudnianej osoby w RSPTS,
- obowiązku przedstawienia przez zatrudnioną osobę informacji z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV Kodeksu karnego (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności), w art. 189a (handel ludźmi) i art. 207 (znęcanie się) Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

3.1.2. Osoba aplikująca, która spełnia wymagania określone w ogłoszeniu o pracę i przeszła do kolejnego etapu rekrutacji – rozmowy kwalifikacyjnej, przed rozpoczęciem wykonywania zadań związanych z edukacją małoletnich i rozwojem zainteresowań małoletnich, składa Oświadczenie do celów weryfikacji osób w RSPTS – **Załącznik nr 2**;

3.1.3. Rozmowa kwalifikacyjna, prowadzona jest przez komisję rekrutacyjną składającą się z pracowników MCK, a przedmiotem rozmowy, oprócz sprawdzenia kompetencji i wiedzy osoby aplikującej, są również wszelkie ewentualne przerwy w zatrudnieniu/edukacji oraz informacja o krajach, w których osoba pracowała w ciągu ostatnich 20 lat;

3.1.4. Na końcowym etapie rekrutacji, przed podpisaniem umowy o pracę, osoba aplikująca zostaje zweryfikowana przez MCK w RSPTS. Przedkłada też wypis z KRK lub rejestrów karnych z krajów, w których zamieszkiwał/a w ciągu ostatnich 20 lat. Okres zamieszkiwania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej podlegający sprawdzeniu to okres powyżej 90 dni.

3.1.5. Jeśli nie jest możliwe na podstawie przepisów prawa, uzyskanie informacji z rejestrów karnych z krajów, w których osoba aplikująca zamieszkiwała w danym okresie, osoba aplikująca składa oświadczenie o niekaralności oraz o toczących się względem niej postępowaniach karnych, oświadczenie stanowi **Załącznik nr 5**. Dokumentacja taka zostanie dołączona do akt osobowych pracownika.

3.1.6. Każdy nowo zatrudniony pracownik/czka zapoznaje się z zapisami *Standardów Ochrony Małoletnich MCK*. Oświadczenie o zapoznaniu się

z wymienionymi powyżej zasadami znajduje się w treści umowy, którą podpisuje pracownik. To stanowi podstawę zatrudnienia.

3.2. Podejmowanie współpracy z Współpracownikiem MCK – osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, na podstawie umowy cywilnoprawnej:

3.2.1. przed podpisaniem umowy MCK:

- a) udostępni osobie, która będzie stroną umowy obowiązujące w MCK *Standardy Ochrony Małoletnich MCK*, z którymi ww. osoba ma się zapoznać;
- b) weryfikuje osobę, która będzie stroną umowy, w RSPTS, na podstawie informacji przekazanych przez ww. osobę w udostępnionym przez MCK oświadczeniu do celów weryfikacji w RSPTS (**Załącznik nr 2**),
- c) osoba, która będzie stroną umowy, przedstawia MCK:
 - w formie elektronicznej uzyskanej przez portal ekrk.ms.gov.pl (łącznie 3 pliki: pdf, podpis elektroniczny, html)
 - lub w formie pisemnej uzyskanej w punkcie informacji KRK sądów (pracownik MCK sporządza kopię a oryginał oddaje osobie weryfikowanej)

informację z Krajowego Rejestru Karnego (nie starszą niż 12 miesięcy) w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV Kodeksu karnego (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności), w art. 189a (handel ludźmi) i art. 207 (znęcanie się) Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600).

- d) jeżeli osoba zamieszkiwania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej ponad 90 dni, przedkłada informację z KRK lub rejestrów karnych z krajów, w których zamieszkiwał/a w ciągu ostatnich 20 lat,
- e) jeśli nie jest możliwe na podstawie przepisów prawa, uzyskanie informacji z rejestrów karnych z krajów, w których osoba aplikująca zamieszkiwała w danym okresie, osoba aplikująca składa oświadczenie o niekaralności oraz o toczących się względem niej postępowaniach karnych, oświadczenie stanowi **Załącznik nr 5**. Dokumentacja taka zostanie dołączona do umowy.

3.2.2. W umowie MCK zamieszcza zapis, potwierdzający zapoznanie się, akceptację i stosowanie, przez osobę będącą stroną umowy, obowiązujących *Standardów Ochrony Małoletnich MCK* podczas wykonywania przedmiotu umowy.

3.3. Podejmowanie współpracy ze Współpracownikiem MCK – osobą fizyczną prowadzącą jednoosobową działalność gospodarczą, na podstawie umowy cywilnoprawnej

3.3.1. przed podpisaniem umowy MCK:

- a) udostępni osobie, która będzie stroną umowy, obowiązujące w MCK *Standardy Ochrony Małoletnich MCK*, z którymi ww. osoba ma się zapoznać;

- b) weryfikuje osobę, która będzie stroną umowy, w *RSPTS*, na podstawie informacji przekazanych przez ww. osobę w udostępnionym przez MCK Oświadczeniu do celów weryfikacji w *RSPTS* (**Załącznik nr 2**).
- c) osoba jako strona umowy przedstawia MCK:
 - w formie elektronicznej uzyskanej przez portal ekrk.ms.gov.pl (łącznie 3 pliki pdf, podpis elektroniczny, html)
 - lub w formie pisemnej uzyskanej w punkcie informacji KRK sądów (pracownik MCK sporządza kopię a oryginał oddaje osobie weryfikowanej)

informację z Krajowego Rejestru Karnego (nie starszą niż 12 miesięcy) w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV Kodeksu karnego (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności), w art. 189a (handel ludźmi) i art. 207 (znęcanie się) Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600).
- d) jeżeli osoba zamieszkiwania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej ponad 90 dni, przedkłada informacje z KRK lub rejestrów karnych z krajów, w których zamieszkiwał/a w ciągu ostatnich 20 lat,
- e) jeśli nie jest możliwe na podstawie przepisów prawa, uzyskanie informacji z rejestrów karnych z krajów, w których osoba aplikująca zamieszkiwała w danym okresie, osoba aplikująca składa oświadczenie o niekaralności oraz o toczących się względem niej postępowaniach karnych, oświadczenie stanowi **Załącznik nr 5**. Dokumentacja taka zostanie dołączona do umowy.

3.3.2. W sytuacji gdy za zgodą MCK, osoba będąca stroną umowy przy wykonywaniu przedmiotu umowy będzie współpracować z inną osobą lub z innymi osobami realizującymi/współrealizującą/-cymi umowę, odpowiada ona za zapoznanie ich z obowiązującymi w MCK Standardami Ochrony Małoletnich MCK oraz za dokonanie prawidłowej weryfikacji tej/tych osoby/osób zgodnie z wymogami Ustawy PZPNTS; w tej sytuacji w umowie zamieszcza się sformułowanie: *„Wykonawca/Partner/Organizator oświadcza, iż w wykonaniu niniejszej umowy/niniejszego porozumienia nie będą brały udziału osoby, wobec których dokonano wpisu do Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym utworzonego na podstawie ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 1304) oraz niefigurujące w Krajowym Rejestrze Karnym w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV Kodeksu karnego (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności), w art. 189a (handel ludźmi) i art. 207 (znęcanie się) Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600). Wykonawca/Partner/Organizator biorą wyłączną odpowiedzialność za dokonanie weryfikacji w tym zakresie.”*

3.3.3. W umowie MCK jako Pracodawca zamieszcza zapis, potwierdzający zapoznanie się, akceptację i stosowanie przyjętych przez MCK Standardów

Ochrony Małoletnich MCK przez osobę będącą stroną umowy podczas wykonywania przedmiotu umowy.

3.4. Podejmowanie współpracy ze Innymi podmiotami – na podstawie umowy cywilnoprawnej/porozumienia/umowy o współpracy/ stażowej/ na praktyki w umowie dodaje się:

- klauzulę o zapoznaniu się i akceptacji Standardów Ochrony Małoletnich MCK przez osoby/pracowników zaangażowanych w bezpośrednią realizację przedmiotu umowy,
- klauzulę, w której strona umowy poświadcza, iż zaangażowane osoby/pracownicy zostali zweryfikowani zgodnie z wymogami ustawy w RSPTS, w tej sytuacji w umowie zamieszcza się sformułowanie: *„Wykonawca/Partner/Organizator oświadcza, iż w wykonaniu niniejszej umowy/niniejszego porozumienia nie będą brały udziału osoby, wobec których dokonano wpisu do Rejestru Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym utworzonego na podstawie ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagroženiom przepięstpczości na tle seksualnym (Dz.U. z 2023 r., poz. 1304) oraz niefigurujące w Krajowym Rejestrze Karnym w zakresie przepięstw określonych w rozdziale XIX (przepięstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV Kodeksu karnego (przepięstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności), w art. 189a (handel ludźmi) i art. 207 (znęcanie się) Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600). Wykonawca/Partner/Organizator biorą wyłączną odpowiedzialność za dokonanie weryfikacji w tym zakresie.”*

3.5. Podejmowanie współpracy z Współpracownikiem MCK – osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, na podstawie umowy o wolontariacie

3.5.1. przed podpisaniem umowy pracownik MCK:

- a) udostępnia osobie, która będzie stroną umowy obowiązujące u Pracodawcy *Standardy Ochrony Małoletnich MCK*, z którymi ww. osoba ma się zapoznać;
 - weryfikuje osobę, która będzie stroną umowy, w RSPTS, na podstawie informacji przekazanych przez ww. osobę w udostępnionym przez MCK Oświadczeniu do celów weryfikacji w RSPTS (**Załącznik nr 2**);
- b) osoba, która będzie stroną umowy o wolontariacie, przedstawia MCK:
 - w formie elektronicznej uzyskanej przez portal ekrk.ms.gov.pl (łącznie 3 pliki pdf, podpis elektroniczny, html)
 - lub w formie pisemnej uzyskanej w punkcie informacji KRK sądów (pracownik MCK sporządza kopię a oryginał oddaje osobie weryfikowanej) informację z Krajowego Rejestru Karnego (nie starszą niż 12 miesięcy) w zakresie przepięstw określonych w rozdziale XIX (przepięstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV Kodeksu karnego (przepięstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności), w art. 189a (handel ludźmi) i art. 207 (znęcanie się) Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600),

- c) jeżeli osoba zamieszkiwała poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej ponad 90 dni, przedkłada informacje z KRK lub rejestrów karnych z krajów, w których zamieszkiwał/a w ciągu ostatnich 20 lat,
- d) jeśli nie jest możliwe na podstawie przepisów prawa, uzyskanie informacji z rejestrów karnych z krajów, w których osoba aplikująca zamieszkiwała w danym okresie, osoba aplikująca składa oświadczenie o niekaralności oraz o toczących się względem niej postępowaniach karnych, oświadczenie stanowi **Załącznik nr 5**. Dokumentacja taka zostanie dołączona do umowy.

Koszt uzyskania zaświadczenia z KRK przez osobę weryfikowaną będzie zwracany osobie weryfikowanej na podstawie przedstawionego dowodu opłaty sądowej.

3.6. Podejmowanie współpracy z Współpracownikami MCK oraz innymi podmiotami dostarczającymi usługi/zamówienia, z którymi ze względu na wewnętrzne przepisy MCK **nie jest zawierana żadna umowa pisemna**, niezbędne jest:

3.6.1. przed rozpoczęciem współpracy MCK:

- a) udostępnia osobie, która będzie zapewniała usługę/zamówienie obowiązujące w MCK *Standardy Ochrony Małoletnich MCK*, z którymi ww. osoba ma się zapoznać;
- b) weryfikuje osobę, która będzie zapewniała usługę/zamówienie, w RSPTS, na podstawie informacji przekazanych przez ww. osobę w udostępnionym przez MCK oświadczeniu do celów weryfikacji w RSPTS (**Załącznik nr 2**),
- c) osoba, która będzie zapewniała usługę/zamówienie, przedstawia MCK
 - w formie elektronicznej uzyskanej przez portal ekrk.ms.gov.pl (łącznie 3 pliki: pdf, podpis elektroniczny, html)
 - lub w formie pisemnej uzyskanej w punkcie informacji KRK sądów (pracownik MCK sporządza kopię a oryginał oddaje osobie weryfikowanej)

informację z Krajowego Rejestru Karnego (nie starszą niż 12 miesięcy) w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV Kodeksu karnego (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności), w art. 189a (handel ludźmi) i art. 207 (znęcanie się) Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600).

- d) jeżeli osoba zamieszkiwania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej ponad 90 dni, przedkłada informację z KRK lub rejestrów karnych z krajów, w których zamieszkiwał/a w ciągu ostatnich 20 lat,
- e) jeśli nie jest możliwe na podstawie przepisów prawa, uzyskanie informacji z rejestrów karnych z krajów, w których osoba aplikująca zamieszkiwała w danym okresie, osoba aplikująca składa oświadczenie o niekaralności oraz o toczących się względem niej postępowaniach karnych, oświadczenie stanowi **Załącznik nr 5**. Dokumentacja taka zostanie dołączona do faktury/rachunku za usługę/zamówienie.

3.6.2. Osoba realizująca usługę/zamówienie składa pisemne Oświadczenie o treści: *Oświadczam, że akceptuję i będę stosować obowiązujące*

Standardy Ochrony Małoletnich MCK podczas realizacji usługi/zamówienia. Oświadczenie podpisane ma być podpisem odręcznym lub profilem zaufanym lub podpisem elektronicznym

Rozdział V: Zasady bezpiecznych relacji między Pracownikami MCK, Współpracownikami i Innymi podmiotami a małoletnimi

Rozdział informuje pracowników o niedozwolonych relacjach i działaniach w pracy z małoletnimi. Zapoznać się z nim muszą wszyscy pracownicy, a szczególnie ci, którzy pracują z małoletnimi.

1. Działania dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Zawsze:
 - a) Działaj z cierpliwością, okazując szacunek małoletnim, zwłaszcza po traumatycznych doświadczeniach mogą towarzyszyć różne emocje (lęk, złość, obojętność).
 - b) Słuchaj uważnie dzieci i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i sytuacji. Rozmawiając z małoletnim, zejź do jego poziomu (o ile dotyczy).
 - c) Zapewnij dzieci, że jeśli coś ich niepokoi to mogą o tym powiedzieć Tobie lub innej zaufanej osobie.
 - d) Doceniaj zaangażowanie się dzieci w podejmowane działania, wspieraj je. Traktuj równo. Unikaj faworyzowania dzieci.
 - e) Podejmując decyzje dotyczące dziecka, poinformuj go o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.
 - f) Uwzględniaj różne potrzeby dzieci, także dzieci ze szczególnymi potrzebami. Przed zajęciami lub wizytą staraj się o dowiedzieć jakie potrzeby mogą mieć osoby, które biorą udział w zajęciach.
 - g) Zadbaj by być w zasięgu wzroku lub słuchu innych pracowników i współpracowników, kiedy prowadzisz aktywności z małoletnimi. W wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, kiedy musisz zostać z dzieckiem sam na sam, powiadom o tym pozostałych pracowników i współpracowników.
 - h) Szanuj prawo małoletniego do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępianie od tej zasady, aby chronić małoletniego, wyjaśnij mu to.
 - i) Unikaj zbędnego ryzyka. Pracując z dziećmi upewnij się, że sprzęt i wyposażenie są używane w odpowiedni sposób, a otoczenie jest bezpieczne.
2. Niedopuszczalne są następujące zachowania Pracowników MCK i Współpracowników MCK wobec małoletnich:
 - a) wszelkie zachowania, które zawstydzają, upokarzają, deprecjonują lub poniżają dzieci, lub mają znamiona innych form przemocy psychicznej, fizycznej lub wykorzystywania seksualnego;
 - b) krzyk, szantaż słowny i emocjonalny;
 - c) stosowanie kar cielesnych, w tym szarpanie czy bicie;
 - d) niestosowny kontakt fizyczny z małoletnim, naruszający godność dziecka; dopuszczalny kontakt fizyczny powinien być w naturalny sposób związany z zabawą, pomocą dziecku w czynnościach higienicznych, koniecznością zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, potrzebą uspokojenia dziecka;
 - e) podawanie małoletniemu alkoholu, leków, wszelkich środków psychoaktywnych;

- f) akceptowanie bądź uczestniczenie w nielegalnych czynnościach, w które zaangażowany jest małoletni;
- g) nawiązywanie relacji o charakterze seksualnym z małoletnim; zachowywanie się w sposób seksualnie prowokacyjny;
- h) goszczenie małoletniego we własnym domu;
- i) utrzymywanie kontaktów prywatnych z małoletnim, poza czasem i świadczonym zakresem pracy; (nie dotyczy dzieci własnych lub dzieci osób, z którymi łączą pracowników/współpracowników relacje pokrewieństwa lub towarzyskie);
- j) towarzyszenie małoletniemu w podróży bez zgody i pod nieobecność opiekuna małoletniego;
- k) spanie w tym samym pokoju co dziecko podczas obozów, wyjazdów; (nie dotyczy przypadków zapewnienia koniecznej opieki – sytuacja ta ma być zgłoszona kierownikowi wyjazdu i osobie koordynującej wdrażanie Standardów Ochrony Małoletnich);
- l) pozostawianie z małoletnim sam na sam, tylko w ściśle zaplanowanych lub wynikających ze scenariusza zajęć momentami: z małoletnim sam na sam może pozostawać tylko Pracownik MCK i Współpracownik MCK zweryfikowany w RSPTS i KRK.

Wszelkie podejrzenia dotyczące nieodpowiednich zachowań Pracowników MCK, Współpracowników MCK, Innych podmiotów wobec małoletnich są bezzwłocznie wyjaśniane. Brak zastosowania się Pracowników MCK i Współpracowników MCK do powyższych postanowień, jest podstawą postępowania dyscyplinarnego.

Rodzice i opiekunowie mogą zadawać pytania i zgłaszać wątpliwości na adres: som@mcksokol.pl lub pod numerem telefonu MCK SOKÓŁ w Nowym Sączu +48 18 448 26 10, oddział w Ludźmierzu i Nowym Targu +48 18 548 16 60.

Rozdział VI: Schemat interwencji i plan wsparcia dziecka pokrzywdzonego

Z tym rozdziałem powinni zapoznać się wszyscy Pracownicy MCK. Obowiązkiem Pracowników MCK będzie podjęcie zgłoszenia i przekazania go dalej do Koordynatora SOM MCK, który podejmie działanie. Jednak już na tym pierwszym etapie, należy przestrzegać zasad komunikacji i postępowania z małoletnim, który ujawnił, że jest krzywdzony/a.

1. Decyzję o składaniu zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu rodzinnego oraz inne decyzje dotyczące kierunku interwencji podejmuje Dyrektor MCK. Zawiadomienie musi zostać podpisane przez Dyrektora MCK
2. W przypadku każdego ujawnienia krzywdzenia małoletniego, należy pamiętać, że dziecko, wobec którego stosowana jest przemoc fizyczna, psychiczna czy który może być wykorzystywany seksualnie, nie musi sobie zdawać sprawy, że to czego doświadcza jest złe. Może także winić same siebie. Dlatego, jeśli zaczniesz mówić o takich sytuacjach, należy:
 - a) spokojnie wysłuchać, co mówi;
 - b) zapewnić go, że dobrze robi, opowiadając nam o tym;
 - c) powiedzieć, że nic w tej sytuacji nie jest jej/jego winą;

- d) zapewnić, że traktujemy poważnie wszystko, co mówi;
 - e) nie działać w celu konfrontacji z podejrzanym o krzywdzenie;
 - f) wyjaśnić, co zrobimy z tą wiedzą np.: rozmowa z osobą koordynującą SOM MCK;
 - g) w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia: zapewnienie bezpieczeństwa przez odizolowanie od osoby krzywdzącej; poinformowanie Policji i/lub pogotowia ratunkowego);
 - h) poinformowanie osoby koordynującej SOM MCK w celu uruchomienia kolejnych etapów działania.
3. Zawsze, gdy zagrożone jest zdrowie i życie małoletniego należy najpierw poinformować telefonicznie osobę koordynującą SOM MCK, która wykonuje kolejne działania. Jeśli jest to niemożliwe, osoba, która zaobserwowała zagrożenie prowadzi kolejne działania. W takiej sytuacji konieczne jest wezwanie Policji i zapewnienie bezpieczeństwa małoletniemu (izolujemy go od potencjalnego krzywdziciela). Dopiero po interwencji służb, wypełnia się formularz zgłoszenia/kartę interwencji (**Załącznik nr 6**). Są to sytuacje takie, jak np.:
- a) uzasadnione podejrzenie, że rodzic/opiekun małoletniego, który odbiera dziecko z zajęć, znajduje się pod wpływem alkoholu (szczególnie, gdy nie ma możliwości zapewnienia bezpieczeństwa małoletniemu i odebrania małoletniego przez innego rodzica/opiekuna prawnego);
 - b) w sytuacji, gdy dziecko ujawni (świadomie i/lub nosi symptomy krzywdzenia), że jest ofiarą przestępstwa: przeciwko wolności seksualnej i/lub przemocy fizycznej i/lub przemocy psychicznej w naszej placówce lub w domu.
4. W sytuacji, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa: przeciwko wolności seksualnej i/lub przemocy fizycznej i/lub przemocy psychicznej należy wypełnić formularz zgłoszenia, a Dyrektor MCK składa zawiadomienie do Policji lub właściwej prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa (**Załącznik nr 7**).
5. Jeśli zaobserwowano sytuację, w której opiekun lub rodzic krzyczy, szarpie, uderza małoletniego (tylko, gdy nie ma to znamion znęcania się fizycznego = kary cielesne są w Polsce zakazane prawnie):
- a) informujemy osobę koordynującą SOM MCK,
 - b) osoba koordynująca SOM MCK przeprowadza rozmowę z rodzicem/opiekunem, najlepiej w obecności osoby zgłaszającej sytuację, podkreślając pozytywne aspekty wychowania i edukacji bez przemocy,
 - c) w przypadku odrzucenia rozmowy lub w przypadku powtórnej obserwacji takiej sytuacji - osoba koordynująca SOM MCK, po decyzji Zespołu SOM MCK, składa do właściwego sądu rodzinnego, wniosek o wgląd w sytuację rodziny (**Załącznik nr 8**).
6. W sytuacji zaobserwowania symptomów krzywdzenia (zobacz **Załącznik nr 1**), należy wypełnić formularz zgłoszenia/karty interwencji (**Załącznik nr 6**), a osoba koordynująca SOM MCK przeprowadza rozmowę z rodzicem/opiekunem, upewnia się czy instytucja może pomóc w kontakcie właściwymi organizacjami pomocowymi. Jeśli symptomy się powtarzają, osoba odpowiedzialna za realizację SOM MCK, omawia sytuację z Dyrektorem MCK, który może podjąć następujące decyzje:
- a) w celu potwierdzenia niepokojących zachowań małoletniego lub uzupełnienia informacji o sytuacji rodziny - Dyrektor MCK występuje do placówki szkolnej, do której uczęszcza małoletni, o interwencję pedagogiczno-psychologiczną z użyciem formularza zgłoszenia/karty interwencji (**Załącznik nr 6**),

- b) Dyrektor MCK lub osoba uprawniona składa do właściwego sądu rodzinnego, wniosek o wgląd w sytuację rodziny (**Załącznik nr 8**).
7. W sytuacji, gdy małoletni uczestniczy w zajęciach w grupie zorganizowanej (np.: wizyta grupy szkolnej), i ujawnia krzywdzenie, należy:
- a) zapewnić bezpieczeństwo małoletniemu (odizolować od źródła zagrożenia),
 - b) poinformować opiekuna prawnego grupy, który uruchamia procedury wewnętrzne,
 - c) w sytuacji, gdy osobą krzywdzącą jest opiekun grupy, należy skontaktować się z placówką szkolną i postępować zgodnie z ich rekomendacjami.
8. W sytuacji, gdy krzywdzącym jest Pracownik MCK/Współpracownik MCK:
- a) osoba ta zostaje odsunięta od kontaktu z małoletnimi (nie tylko małoletnim krzywdzonym), do czasu wyjaśnienia sprawy,
 - b) w przypadku, gdy krzywdzenie to ma charakter przestępstwa, sprawę prowadzą uprawnione podmioty,
 - c) w przypadku krzywdzenia o innym charakterze, szczególnie, gdy krzywdzenie dotyczy naruszenia dobra dziecka, dyskryminacji, poniżenia, bicia (uderzenie, krzyk), stanowią one podstawę do postępowania dyscyplinarnego i rozwiązania z tą osobą relacji pracy lub współpracy.
9. W przypadku gdy małoletni zostanie skrzywdzony przez innego małoletniego przebywającego w organizacji (np. na zajęciach grupowych) należy:
- a) jeśli jest to grupa zorganizowana, poinformować opiekuna grupy, współpracować w celu wyjaśnienia sytuacji,
 - b) nie konfrontować małoletniego pokrzywdzonego i krzywdzącego,
 - c) porozmawiać ze stronami sporu,
 - d) porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu,
 - e) w zależności od ustaleń i formy krzywdzenia, informowane są odpowiednie służby (w przypadku przestępstw) lub placówki szkolne zaangażowanych stron za pomocą wniosku o interwencję pedagogiczno-psychologiczną (**Załącznik nr 6**).
10. Plan wsparcia małoletniego pokrzywdzonego - MCK nie zatrudnia specjalistów, którzy mogliby samodzielnie przygotować plan wsparcia małoletniego pokrzywdzonego. Dlatego, w sytuacji, w której doszło do krzywdzenia, należy podjąć współpracę z następującymi podmiotami:
- a) szkołą i pracującymi w niej osobami, mogą mieć więcej informacji o sytuacji małoletniego, jego rodziny, dlatego warto, w sytuacjach, w których nie ma zagrożenia zdrowia i życia małoletniego, podjąć współpracę ze specjalistami ze szkoły, którzy są do tego odpowiednio przygotowani,
 - b) powiatowym ośrodkiem interwencji kryzysowej - o ile podejmuje działania w tym zakresie,
 - c) ośrodkiem pomocy społecznej,
 - d) innymi właściwymi podmiotami w najbliższym sąsiedztwie MCK.

Rozdział VII: Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu

Ta część opisuje w jaki sposób zabezpieczamy w naszej organizacji korzystanie z sieci Internetowej.

1. MCK nie udostępnia dzieciom swoich sieci wewnętrznych ani Internetu.

2. Podczas zajęć prowadzonych w MCK, Pracownik MCK, Współpracownik MCK lub Inny podmiot wraz z uczestnikami, podejmują decyzję o sposobie korzystania z telefonów komórkowych.

Rozdział VIII: Ochrona wizerunku małoletnich

1. Publikowanie wizerunku małoletniego wymaga pisemnej zgody opiekuna małoletniego. Jeśli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda opiekunów małoletniego nie jest wymagana (art. 81 ust 2 pkt. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, 2 - Dz.U.2022.2509 t.j.).
2. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka, będziemy respektować ich decyzję. Ustalimy z rodzicami/opiekunami prawnymi w jaki sposób osoba rejestrująca wydarzenie będzie mogła zidentyfikować dziecko, aby nie utrwałać jego wizerunku na zdjęciach indywidualnych i grupowych.
3. Miejscem publikacji zdjęć i/lub filmów są:
 - strony internetowe prowadzone przez MCK,
 - strony MCK na portalu Facebooku i/lub Instagram oraz innych portalach społecznościowych,
 - kanał YouTube (i inne filmowe) administrowane przez MCK.
4. Dzielenie się w mediach społecznościowych zdjęciami i filmami z naszych aktywności służy dokumentowaniu naszych działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo dzieci. Dbamy o bezpieczeństwo wizerunków dzieci poprzez:
 - pobieranie pisemnej zgody rodziców/opiekunów prawnych przed zrobieniem i publikacją zdjęcia/nagrania,
 - udzielenie wyjaśnień, do czego wykorzystamy zdjęcia/nagrania i w jakim kontekście, jak będziemy przechowywać te dane i jakie potencjalne ryzyko wiąże się z publikacją zdjęć/nagrań online (klauzula informacyjna),
 - unikanie podpisywania zdjęć/nagrań informacjami identyfikującymi dziecko z imienia i nazwiska – nie dotyczy dzieci biorących udział w konkursach.
5. W przypadku zlecenia wykonania zdjęć lub nagrań osobie zewnętrznej (wynajętemu fotografowi lub kamerzyście), w celu bezpieczeństwa małoletnich zobowiązujemy się do:
 - zobowiązania osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przestrzegania SOM MCK;
 - niedopuszczenia do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z małoletnimi bez nadzoru zweryfikowanego Pracownika MCK.

Rozdział IX: Zasady prowadzenia dokumentacji oraz przeglądu i aktualizacji SOM MCK

1. Koordynatorzy wdrażania SOM MCK:
 - odpowiadają za monitorowanie realizacji SOM MCK, za reagowanie na sygnały naruszenia SOM, prowadzą rejestr interwencji i zgłoszeń (**Załącznik nr 9**) oraz proponują zmiany w SOM MCK,
 - przeprowadzają wśród Pracowników MCK raz na 24 miesiące, ankietę monitorującą poziom realizacji SOM. Wzór Monitoringu standardów - ankiety stanowi **Załącznik nr 10**. W ankiecie Pracownik MCK może proponować zmiany w SOM oraz wskazywać naruszenia SOM w MCK;

- opracowują ankiety wypełnione przez Pracowników MCK i sporządzają na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazują Dyrektorowi.
- 2. Dyrektor wprowadza do SOM MCK niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom, dzieciom i ich opiekunom nowe brzmienie SOM MCK.
- 3. Aktualizacja SOM MCK zostanie wprowadzona zarządzeniem Dyrektora MCK, a Pracownicy MCK muszą zostać poinformowani o najważniejszych zmianach. Nie jest wymagane zbieranie oświadczeń o ponownym zapoznaniu się z SOM MCK.

Rozdział X: Postanowienia końcowe

1. Treść Standardów Ochrony Małoletnich MCK w wersji rozszerzonej umieszczona jest na stronie internetowej www.mcksokol.pl/podstawowe-dokumenty oraz w wersji drukowanej w sekretariacie i kasie.
2. Skrócona wersja SOM MCK znajduje się z **Załączniku nr 11**.

Załączniki:

Załącznik nr 1 - *Skrócony opis symptomów krzywdzenia małoletnich.*

Załącznik nr 2 - *Oświadczenie do celów weryfikacji w RSPTS.*

Załącznik nr 3 - *Potwierdzenie weryfikacji danych w Rejestrze z dostępem ograniczonym.*

Załącznik nr 4 - *Schemat procedury weryfikacji osoby w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym.*

Załącznik nr 5 - *Wzór oświadczenia o niekaralności.*

Załącznik nr 6 - *Wzór formularza zgłoszenia/karty interwencji.*

Załącznik nr 7 - *Wzór zawiadomienia o możliwości popełnienia przestęstwa.*

Załącznik nr 8 - *Wzór wniosku o wgląd w sytuację rodziny.*

Załącznik nr 9 - *Rejestr interwencji i zgłoszeń.*

Załącznik nr 10 - *Monitoring standardów - ankieta.*

Załącznik nr 11 - *Skrócona wersja Standardów Ochrony Małoletnich w Małopolskim Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu.*

Załącznik nr 1

Skrócony opis symptomów krzywdzenia małoletnich

Materiał pomocniczy: Rozpoznawanie zagrożenia życia, zdrowia i dobra małoletniego

Materiał prezentuje podstawową wiedzę na temat rozpoznawania krzywdzenia dzieci. Zgromadzona tu i przedstawiona skrótowo wiedza, służy szkoleniom i wdrażaniu pracowników w temat ochrony małoletnich. Dotyczy szczególnie tych pracowników, którzy pracują z dziećmi i obserwują zachowania czy wygląd młodych ludzi (przygotowano w oparciu o materiały organizacji: National Security for the Prevention of Cruelty to Children - www.nspcc.org.uk oraz Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę - www.fdds.pl).

Wyróżnia się 4 podstawowe obszary krzywdzenia:

1. Przemoc fizyczna

Przemoc fizyczna wobec dziecka to przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożony. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko, lub ze strony osoby, której dziecko ufa, bądź która ma nad nim władzę. Przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową. Przykładem przemocy fizycznej jest na przykład uderzanie ręką lub przedmiotem, popychanie, kopanie, potrząsanie, rzucanie, trucie, powodowanie poparzeń, bicie i drapanie, łamanie kości, podtapianie, a nawet celowe sprawianie, że dziecko czuje się chore.

Symptomy przemocy fizycznej: Guzy i siniaki nie w każdym przypadku świadczą o tym, że dziecko jest bite lub stosowana jest wobec niego inna przemoc. Wszystkie dzieci mogą się wywrócić, mają wypadki, przewracają się i spadają. Nie ma także, jednego pewnego znaku przemocy. Należy uważać na symptomy takie, jak:

- siniaki, które układają się we wzory (ślady chwytów, zasinienia liniowe - np. po pasku) lub są zadawane są w regularnych odstępach czasu, a wyjaśnienia nie pasują do obrażeń;
- częste siniaki i/lub złamania kości, regularne oparzenia, znaki pogryzienia, blizny
- małoletni czuje się słabo, ma zawroty głowy, problemy z oddychaniem
- małoletni często traci przytomność, wpada w zapaści, regularnie wymiotuje, a nawet jest zdenerwowane bez przyczyny i nie jada posiłków (brak apetytu);
- małoletni wydaje się wycofany, unika nauki, wagaruje, nosi ubrania kryjące całe ciało;
- ma wyraźnie słabe relacje z rodzicami/opiekunami
- ma mało przyjaciół, wybiera samotność;
- reaguje agresywnie, bez przyczyny

2. Przemoc psychiczna

Przemoc psychiczna wobec dziecka (zwana też przemocą emocjonalną) to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in.: celowe zastraszanie, poniżanie, izolowanie i ignorowanie dziecka, zastraszanie, krzyk, wymuszanie poniżających zachowań. Jest to typ przemocy, który często wiąże się z innymi rodzajami przemocy, dlatego trudno go zauważyć.

Oznaki psychicznej i emocjonalnej przemocy nigdy nie są oczywiste. Nie są także bezpośrednio ujawniane przez dzieci, które rosną i których emocje się zmieniają. Dlatego dzieci, które doświadczają przemocy psychicznej (emocjonalnej), zależnie od przedziału wiekowego mogą:

- małe dzieci i przedszkolaki:
 - mogą być wylewne i emocjonalne w stosunku do obcych osób;
 - czuć się niepewne, złośliwe, niespokojne;
 - mogą nie odczuwać relacji z rodzicem;
 - być agresywne w stosunku do innych dzieci lub zwierząt.
- starsze dzieci mogą:
 - używać języka, zachowywać się lub wiedzieć rzeczy ponad swój wiek;
 - mieć trudności w opanowaniu swoich emocji;
 - być wybuchowe;
 - izolować się od rodziców;
 - nie posiadać umiejętności społecznych;
 - nie mieć lub mieć mało przyjaciół.

3. Wykorzystywanie seksualne

Wykorzystywanie seksualne dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub między dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy. Wykorzystanie seksualne może się wydarzyć gdziekolwiek i jakkolwiek - osobiście lub online. To nie tylko kontakt cielesny, ale także okazywanie dziecku pornografii, obrazów nagości, etc. Przede wszystkim jednak to nigdy nie jest winna dziecka, gdy zostało wykorzystane seksualnie - ważne, by dzieci to wiedziały.

Symptomy wykorzystania seksualnego: nie są oczywiste, czasem dziecko nie wie, że podlega takiej czynności. Symptomy emocjonalne to:

- unikanie bycia sam na sam z ludźmi lub osobą, którą znają
- używanie języka lub zachowań seksualnych, których nie spodziewa się od dzieci
- koszmary i moczenie nocne
- korzystanie z alkoholu i zażywanie narkotyków
- samookaleczanie się
- zmiany w odżywianiu się; problemy z jedzeniem
- zmiany w nastrojach; łatwość w irytacji, złości

Fizycznymi oznakami wykorzystania seksualnego mogą być:

- siniaki
- krwawienia, bóle i zaczerwienienia w okolicach genitaliów oraz odbytu
- zakażenia weneryczne
- ciąża

Dzieci, które doświadczają wykorzystania seksualnego online mogą:

- spędzać więcej lub mniej czasu niż zwykle online lub z wykorzystaniem telefonu, social mediów;
- bycie nieobecny, złym, szczególnie po korzystaniu z internetu lub telefonu

- trzymać w tajemnicy z kim i co jest przedmiotem ich kontaktów online
- mieć dużą ilość nowych numerów telefonów, wiadomości (sms, email) w telefonach, tablecie, komputerze

4. Zaniedbywanie dziecka

Zaniedbywanie dziecka to stały, częsty lub incydentalny brak zaspokajania podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka. Zaniedbywać dziecko można fizycznie (potrzeby takie, jak jedzenie, ubranie, bezpieczeństwo), edukacyjnie (prawo do edukacji), emocjonalnie (potrzeby emocjonalne), medycznie (potrzeby zdrowotne).

Symptomy zaniedbywania:

- zły wygląd i higiena
 - stały brzydki zapach i/lub bród
 - bycie stale głodnym
 - powtarzające się sytuacje bycia ubranym w brudne ubrania
 - niedopasowane ubrania do pogody, np. brak ciepłych ubrań w zimie
 - u niemowląt - częsta i nieleczona wysypka pieluszkowa
- problemy zdrowotne i rozwojowe
 - anemia
 - słabo rozwinięta muskulatura, wystające stawy anaemia
 - problemy medyczne i dentystyczne
 - pominięte wizyty lekarskie, w tym szczepienia
 - brak podania leków
 - słabe zdolności i umiejętności językowe i społeczne
 - częste choroby i zakażenia
 - częste i powtarzające się zranienia, także spowodowane brakiem nadzoru
 - problemy skórne, zaczerwienienia, wysypki, ślady ugryzień pasożytów
 - szczupłość lub spuchnięty brzuch
 - stałe zmęczenie
 - brak leczenia zranień
 - szybki spadek lub wzrost wagi
- Problemy rodzinne i z miejscem zamieszkania
 - złe warunki domowe, brak ogrzewania
 - pozostawianie samemu bez nadzoru przez długi czas
 - przyjmowanie roli opiekuna dla pozostałych członków rodziny
- Zmiany w zachowaniu dzieci
 - Ignie do dorosłych
 - staje się agresywne
 - staje się nieobecne, depresyjne, niespokojne;
 - ukazuje zachowania obsesyjne
 - nie może się skoncentrować lub brać udziału w aktywnościach
 - wagaruje i opuszcza szkołę
 - nosi ślady samookaleczeń
 - używa narkotyków lub alkoholu.

OŚWIADCZENIE
do celów weryfikacji osób w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle seksualnym

Zgodnie z art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych dalej RODO) informuje się, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu ul. Długosza 3, 33-300 Nowy Sącz, zwany dalej „Administratorem”. Kontakt do administratora: kontakt@mcksokol.pl, tel. 18 448 26 10
2. Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych nadzorującego prawidłowość przetwarzania danych osobowych, z którym można skontaktować się za pośrednictwem adresu e-mail: iod@mcksokol.pl
3. Dane osobowe będą przetwarzane w celu weryfikacji osób w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.
4. Dane osobowe będą przetwarzane przez okres niezbędny do realizacji w/w celu z uwzględnieniem okresów przechowywania określonych w przepisach odrębnych, w tym przez okres niezbędny do archiwizacji.
5. Podstawa prawna przetwarzania danych jest art. 6 ust. 1 lit. C w/w rozporządzenia (wypełnienie obowiązku prawnego ciążącego na administratorze). Realizacja zadania w zakresie w/w weryfikacji wiąże się z koniecznością przetwarzania danych osobowych, co znajduje podstawę w przepisach ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. Z 2020 r. poz. 152) oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 lipca 2017 r. w sprawie trybu, sposobu i zakresu uzyskiwania i udostępniania informacji z Rejestru z dostępem ograniczonym oraz sposobu zakładania konta użytkownika (Dz.U. z 2017 r. poz. 1561 z późn. zm.). Osoba, której dane dotyczą jest zobowiązana do podania danych osobowych na podstawie w/w ustawy i rozporządzenia.
6. Dostęp do danych osobowych mają osoby działające ma Administrator danych.
7. Osoba, której dane dotyczą ma prawo do:
 - żądania dostępu do danych osobowych oraz ich sprostowania lub ograniczenia przetwarzania danych osobowych;
 - wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Dane osobowe niezbędne do weryfikacji w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym:

Numer PESEL (o ile został nadany)	
Pierwsze imię	
Nazwisko	
Nazwisko rodowe	
Imię ojca	
Imię matki	
Data urodzenia	

Oświadczam, że w/w dane osobowe są aktualne. Przyjmuję do wiadomości, że jestem zobowiązany poinformowania administratora o zmianie danych osobowych.

.....
 data i czytelny podpis

**Potwierdzenie weryfikacji danych
w Rejestrze Sprawców Przepływstw na Tle Seksualnym**

Wynik weryfikacji:

.....
.....
.....
.....

Osoba dokonująca weryfikacji:

.....

(data i podpis)

**Schemat procedury weryfikacji osoby
w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym**

1. W przypadku zleceń i umów o dzieło pracownik merytoryczny – przed nawiązaniem stosunku umownego (związanego z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małych lub z opieką nad nimi) pozyskuje od kandydata oświadczenie o wyrażeniu zgody na weryfikację w rejestrze.
2. Wypełnione oświadczenie w oryginale przekazywane jest przez pracownika merytorycznego upoważnionemu administratorowi konta MCK SOKÓŁ w Nowym Sączu w Rejestrze.
3. Upoważniony administrator po dokonaniu sprawdzenia osoby w Rejestrze przekazuje kopię pozyskanej informacji (potwierdzenie weryfikacji danych w Rejestrze) do pracownika merytorycznego.
4. W przypadku potwierdzenia weryfikacji osoby (**osoba figuruje w Rejestrze**) procedowanie umowy jest bezprzedmiotowe. Zawieranie umowy przed dokonaniem weryfikacji jest niedopuszczalne.
5. Oryginał pisemnego potwierdzenia weryfikacji danych w Rejestrze wraz z oryginałem oświadczenia dot. zgody na weryfikację pozostają w dokumentacji prowadzonej przez administratora, a kopie tych dokumentów pozostają w dokumentacji procedowanej umowy prowadzonej przez pracownika merytorycznego.

Załącznik nr 5
Wzór oświadczenia o niekaralności

.....
(data i miejscowość)

.....
.....
.....
(dane i adres)

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

Ja niżej podpisany(a) niniejszym oświadczam, że nie byłem/am karany/a i nie jest prowadzone wobec mnie żadne postępowanie karne w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV Kodeksu karnego (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności), w art. 189a (handel ludźmi) i art. 207 (znęcanie się) Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego oraz że korzystam z pełni praw publicznych.

Ponadto oświadczam, że znane mi są przepisy dotyczące odpowiedzialności karnej za poświadczenie nieprawdy, wynikające z art. 271 § 1 k.k., przewidującego karę do 3 lat pozbawienia wolności za składanie fałszywych zeznań.

.....
(podpis)

Formularz zgłoszenia/Karta interwencji

Data wypełnienia:.....

Imię i nazwisko dziecka:.....

Przyczyny interwencji:

- określ obszar interwencji - jaką formę krzywdzenia zauważyłaś/leś [podkreśl: wykorzystanie seksualne, przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, zaniedbanie]
- data obserwacji:
- opis sytuacji (wyraź wątpliwości, podejrzenia, opisz sytuację, w której nabrałaś wątpliwości, przekonania o naruszeniu dobra dziecka):

Czy jakieś działania już zostały podjęte?

Jeśli tak, opisz je:

.....

Kiedy miało to miejsce?.....

Jaki był wynik podjętych działań?.....

Jeśli nie podjęto jeszcze żadnych działań, jakie są Twoje sugestie co powinniśmy zrobić?

Uzupełnienie przez osobę koordynującą SOM:

Notatka z rozmowy z rodzicem/opiekunem (o ile dotyczy):

Decyzja co do formy interwencji/zgłoszenia.

Do kogo zgłoszono interwencję:

- urząd; organ, podmiot, organizacja:
- data zgłoszenia

Wyniki interwencji:

- data:
- opis:

Wzór zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa

.....
(miejsowość, data)

.....
.....
(dane osoby zgłaszającej)

Do
.....
.....
(dane jednostki Policji lub prokuratury)

**ZAWIADOMIENIE
o popełnieniu przestępstwa**

Na podstawie art. 304 § 1 k.p.k. zawiadamiam o popełnieniu w dniu
(data) w (miejsce popełnienia przestępstwa)
przestępstwa (rodzaj przestępstwa) na szkodę
(dane pokrzywdzonego/nej), przez (dane sprawcy lub informacja,
że sprawca nieznany) oraz wnoszę o wszczęcie w tej sprawie postępowania
przygotowawczego.

Uzasadnienie

*[należy tu zwięźle opisać stan faktyczny oraz zachowanie sprawcy, które zdaniem
zawiadamiającego nosi cechy przestępstwa i ewentualnie podać dowody na
poparcie swoich twierdzeń]*

.....
(podpis osoby zgłaszającej)

Załączniki:
(należy wymienić tutaj dokumenty, do których odnieśliśmy się w uzasadnieniu)

Wzór wniosku o wgląd w sytuację dziecka/rodziny[1]

.....
miejsowość, data

Sąd Rejonowy[2] w
Wydział Rodzinny i Nieletnich adres sądu

Wnioskodawca:

.....
imię i nazwisko osoby zgłaszającej

.....
adres osoby zgłaszającej

Uczestnicy postępowania:

.....
imiona i nazwiska rodziców

.....
adres zamieszkania rodziny

WNIOSEK O WGLĄD W SYTUACJĘ MAŁOLETNIEGO

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego (imię i nazwisko małoletniego, adres zamieszkania) i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

(Tutaj należy opisać niepokojące sytuacje, co sprawiło, że zdecydowaliśmy się na podjęcie interwencji, dlaczego uważamy, że dobro małoletniego jest zagrożone. Można zamieścić informacje o osobach, które były/są świadkami niepokojących zdarzeń)

W związku z powyższym, wnoszę o wydanie odpowiednich zarządzeń w celu zabezpieczenia dobra małoletniego.

.....
podpis osoby zgłaszającej

[1] Złożenie wniosku jest wolne od opłat

[2] Wniosek należy złożyć do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania małoletniego.

REJESTR INTERWENCJI I ZGŁOSZEŃ

<u>Lp.</u>	<u>Data interwencji / zgłoszenia</u>	<u>Przedmiot interwencji / zgłoszenia</u>	<u>Wynik interwencji / zgłoszenia</u>	<u>uwagi</u>

Monitoring standardów – ankieta

Pytanie	Tak	Nie
Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w organizacji, w której pracujesz?		
Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach ochrony dzieci przed krzywdzeniem przez inną osobę z personelu (pracownika, współpracownika, stażystę, wolontariusza lub członka organizacji)		
Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowieź opisowa)		
Czy podjąłeś/aś jakieś działania: jeśli tak – jakie, jeśli nie – dlaczego? (odpowieź opisowa)		
Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem? (odpowieź opisowa)		

Standardy Ochrony Małoletnich w MCK SOKÓŁ w Nowym Sączu

Wersja skrócona

Całość dostępna w sekretariacie, kasie oraz na stronie www.mcksokol.pl/podstawowe-dokumenty.

Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu:

- wspiera osoby pracujące z małoletnimi i promuje mądre działania z dziećmi,
- pomaga młodym ludziom w rozwijaniu zainteresowań,
- pokazuje czym jest kultura, sztuka, historia, tożsamość i dziedzictwo,
- szanuje i uwzględnia potrzeby każdego dziecka.

TU, NIE JEST AKCEPTOWANA ŻADNA FORMA PRZEMOCY.

NA DZIECI NIE KRZYCZYMY!

NIE GROZIMY IM!

NIE UDERZAMY DZIECI!

Staramy się zapobiegać krzywdzeniu dzieci, a gdy podejrzewamy, że taka sytuacja ma miejsce, działamy tak, by zapewnić dziecku bezpieczeństwo.

Jeśli masz pytania lub wątpliwości, chcesz się czymś podzielić w temacie bezpieczeństwa dziecka i Standardów Ochrony Małoletnich w Małopolskim Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu, skontaktuj się z nami:

+48 18 448 26 10 lub napisz som@mcksokol.pl

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę wspiera

MŁODYCH LUDZI do 18 roku życia

116 111 anonimowy i bezpłatny **numer telefonu zaufania**.

Telefon działa 7 dni w tygodniu całą dobę.

Porozmawiasz o przyjaźni, miłości, dojrzewaniu, kontaktach z rodzicami, rodzeństwem, problemach w szkole czy emocjach. Gdy czujesz się dyskryminowany, kiedy doświadczasz przemocy lub jesteś jej świadkiem.

www.116111.pl - telefon, chat, e-mail.

RODZICÓW I OPIEKUNÓW

800 100 100 anonimowy i bezpłatny numer telefonu sprawie bezpieczeństwa dzieci.

Od poniedziałku do piątku 12:00-15:00 w czwartek 16:30-20:30.